Institutt for matematiske fag

TMA4120 Matematikk 4K Høsten 2014

Løsningsforslag - Øving 6

Fra Kreyszig (10th), avsnitt 12.6

[5] Randbetingelser: $u(0,t) = u(10,t) = 0 \quad \forall t$. Initalbetingelse: $u(x,0) = f(x) = \sin(0.1\pi x)$. f(x) er sin egen fourierrekke med $B_1 = 1$ og $B_n = 0 \quad n \in \mathbb{N} \setminus \{1\}$

$$\implies u(x,t) = \sin\left(\frac{1 \cdot \pi}{10}x\right) e^{-\left(\frac{c \cdot 1 \cdot \pi}{10}\right)^2 t}$$
$$= \sin\left(\frac{\pi}{10}x\right) e^{-\frac{1.75\pi^2}{100}t}$$

der $c^2 = \frac{\kappa}{\rho \sigma}$ med $\kappa = 1.04, \, \rho = 10.6$ og $\sigma = 0.056$.

8 og 9

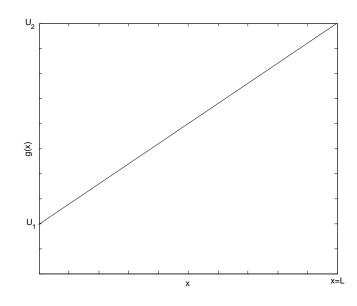
$$u_t = c^2 u_{xx}$$

$$u(0,t) = U_1 \quad t \ge 0$$

$$u(L,t) = U_2 \quad t \ge 0$$

$$u(x,0) = f(x)$$

Gjetter på formen $g(x) = U_1 + \frac{U_2 - U_1}{L}x$.

La
$$v(x,t) = u(x,t) - g(x)$$

 $\implies v_t = u_t = c^2 u_{xx} = c^2 v_{xx} \quad \text{siden } q^2(x) = 0$

Rand- og initialbetingelser for v blir

$$v(0,t) = U_1 - g(0) = U_1 - U_1 = 0$$

$$v(L,t) = U_2 - g(L) = U_2 - U_2 = 0$$

$$v(x,0) = f(x) - g(x)$$

Løsning:

$$v(x,t) = \sum_{n=1}^{\infty} B_n \sin\left(\frac{n\pi x}{L}\right) e^{-\lambda_n^2 t} \qquad \left(\lambda_n = \frac{cn\pi}{L}\right) \qquad \text{Se seksjon 12.6, (9)-(10)}$$
$$B_n = \frac{2}{L} \int_0^L (f(x) - g(x)) \sin\left(\frac{n\pi x}{L}\right) dx$$

$$\implies u(x,t) = g(x) + v(x,t) = g(x) + \sum_{n=1}^{\infty} B_n \sin\left(\frac{n\pi x}{L}\right) e^{-\lambda_n^2 t}$$

Vi har at

$$\sum_{n=1}^{\infty} B_n \sin\left(\frac{n\pi x}{L}\right) e^{-\lambda_n^2 t} \to 0 \text{ når } t \to \infty$$

$$\implies u(x,t) \to g(x) \text{ når } t \to \infty$$

12

$$u_x(0,t) = 0$$

$$u_x(L,t) = 0$$

$$u(x,0) = x$$

$$L = \pi$$

$$c = 1$$

$$u_t = c^2 u_{xx} + H$$

$$L = \pi$$

$$u(0,t) = u(\pi,t) = 0 \qquad t \ge 0$$

$$u(x,0) = f(x)$$

La
$$u(x,t)=v(x,t)-Hx\frac{x-\pi}{2c^2}$$
. Dette gir
$$u_t(x,t)=v_t(x,t)$$

$$u_{xx}(x,t)=v_{xx}(x,t)-\frac{H}{c^2}$$
 $\implies v_t(x,t)=u_t(x,t)=c^2u_{xx}(x,t)+H=c^2v_{xx}-H+H=c^2v_{xx}(x,t)$

Vi har dermed

$$v_t(x,t) = c^2 v_{xx}(x,t)$$

$$v(0,t) = u(0,t) = 0$$

$$v(\pi,t) = u(\pi,t) = 0$$

$$v(x,0) = u(x,0) + Hx \frac{x-\pi}{2c^2} = f(x) + Hx \frac{x-\pi}{2c^2}$$

$$\stackrel{(9)-(10)}{\Longrightarrow} v(x,t) = \sum_{n=1}^{\infty} B_n \sin(nx) e^{-\lambda n^2 t}$$

med

$$\lambda_n = cn$$
 og $B_n = \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} \left(f(x) + Hx \frac{x - \pi}{2c^2} \right) \sin(nx) dx$

Dermed er

$$u(x,t) = \sum_{n=1}^{\infty} B_n \sin(nx) e^{-\lambda n^2 t} - Hx \frac{x-\pi}{2c^2}$$

med

$$\lambda_n = cn$$
 og $B_n = \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} \left(f(x) + Hx \frac{x - \pi}{2c^2} \right) \sin(nx) dx$

21 Oppgitte betingelser:

$$u(0,y) = u(a,y) = u(x,0) = 0,$$
 og $u(x,a) = 25,$ med $a = 24$

Steady-state temperatur vil si at temperaturen ikke lenger endrer seg med tiden: $u_t = 0$. Varmeledningsligningen i to dimensjoner blir dermed

$$\nabla^2 u = 0$$
$$u_{xx} + u_{yy} = 0, \tag{1}$$

som er Laplaces ligning. Bruker seperasjon av variable:

$$u(x,y) = F(x)G(y)$$

Innsatt i (1):

$$\frac{\mathrm{d}^2 F}{\mathrm{d}x^2} G + F \frac{\mathrm{d}^2 G}{\mathrm{d}y^2} = 0$$

$$\frac{1}{F} \frac{\mathrm{d}^2 F}{\mathrm{d}x^2} = -\frac{1}{G} \frac{\mathrm{d}^2 G}{\mathrm{d}y^2} = k \qquad \text{(en konstant)}$$

Vi har dermed to ordinære differensialligninger:

$$F'' - kF = 0, \qquad G'' + kG = 0$$

Med $k = \mu^2 > 0$:

$$F(x) = C_1 e^{\mu x} + C_2 e^{-\mu x}$$

Initialbetingelsene u(0, y) = u(a, y) = 0 gir $C_1 = C_2 = 0$.

 $\mathrm{Med}\ k=0$:

$$F(x) = C_3 x + C_4$$

Initialbetingelsene u(0, y) = u(a, y) = 0 gir $C_3 = C_4 = 0$.

Med $k = -\mu^2 < 0$:

$$F(x) = C_5 \cos(\mu x) + C_6 \sin(\mu x)$$

Initialbetingelsen u(0, y) = 0 gir:

$$C_5 \cos 0 + C_6 \sin 0 = 0$$
$$C_5 = 0$$

Initialbetingelsen u(a, y) = 0 gir:

$$C_6 \sin(\mu a) = 0$$

 $\mu a = n\pi$
 $\mu = \frac{n\pi}{a}$ $n = 0, \pm 1, \pm 2, ...$

$$F(x) = C_6 \sin\left(\frac{n\pi x}{a}\right)$$

Med $k = -\mu^2$ blir ligningen for G(y):

$$G'' - \mu^2 G = 0$$

Med løsning

$$G(y) = C_7 e^{\mu y} + C_8 e^{-\mu y}$$

Initialbetingelsen u(x,0) = 0 gir $C_8 = -C_7$:

$$G(y) = C_7 \left(e^{\mu y} - e^{-\mu y} \right)$$
$$= 2C_7 \sinh(\mu y)$$
$$= 2C_7 \sinh\left(\frac{n\pi y}{a}\right)$$

For hver eneste n får vi dermed en løsning:

$$u_n(x,y) = C_9 \sin\left(\frac{n\pi x}{a}\right) \sinh\left(\frac{n\pi y}{a}\right)$$

Nå er fortsatt $n = 0, \pm 1, \pm 2$, men siden u_n er odde mtp n (som betyr at u_{-n} er proporsjonal med u_n) holder det å summere u(x,y) for bare positive n. Løsningen for n = 0 er u = 0, som ikke er særlig interessant.

Generell løsning:

$$u(x,y) = \sum_{n=1}^{\infty} B_n \sin\left(\frac{n\pi x}{a}\right) \sinh\left(\frac{n\pi y}{a}\right)$$

Bruker nå siste betingelse: u(x, a) = 25

$$25 = \sum_{n=1}^{\infty} B_n \sin\left(\frac{n\pi x}{a}\right) \sinh(n\pi)$$

$$B_n \sinh(n\pi) = \frac{2}{a} \int_0^a 25 \sin\left(\frac{n\pi x}{a}\right) dx$$

$$\frac{B_n \sinh(n\pi)a}{50} = \left[\frac{-a}{n\pi} \cos\left(\frac{n\pi x}{a}\right)\right]_0^a$$

$$\frac{B_n \sinh(n\pi)}{50} = \frac{1}{n\pi} (1 - (-1)^n)$$

$$B_n = \frac{50}{n\pi \sinh(n\pi)} (1 - (-1)^n)$$

Som gir løsningen:

$$u(x,y) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{50}{n\pi \sinh(n\pi)} (1 - (-1)^n) \sinh\left(\frac{n\pi y}{24}\right) \sin\left(\frac{n\pi x}{24}\right)$$

23 Oppgitte betingelser:

$$u(0,y) = 0$$
, $u(a,y) = f(y)$, $u_y(x,0) = u_y(x,a) = 0$ med $a = 24$

Samme metode som i oppgave 12.6.23:

$$u_{xx} + u_{yy} = 0$$
 (Laplaces ligning)

Seperasjon av variable:

$$u(x, y) = F(x)G(y)$$

$$=>$$
 $\frac{1}{F}\frac{\mathrm{d}^2F}{\mathrm{d}x^2}=-\frac{1}{G}\frac{\mathrm{d}^2G}{\mathrm{d}y^2}=k$ (en konstant)

$$F'' - kF = 0, \qquad G'' + kG = 0$$

Med $k = \mu^2 > 0$:

$$G(y) = C_1 \cos(\mu y) + C_2 \sin(\mu y)$$

$$G'(y) = \mu C_2 \cos(\mu y) - \mu C_1 \sin(\mu y)$$

Initialbetingelsen $u_{\nu}(x, a) = 0$ gir:

$$-\mu C_1 \sin(\mu a) = 0$$

$$\mu a = n\pi$$

$$\mu = \frac{n\pi}{a}, \qquad n = 0, \pm 1, \pm 2, \dots$$

$$G(y) = C_1 \cos\left(\frac{n\pi y}{a}\right)$$

Med $k = \mu^2 > 0$ blir løsningen for F(x):

$$F'' - \mu^2 F = 0$$

=> $F(x) = C_3 e^{\mu x} + C_4 e^{-\mu x}$

Initialbetingelsen u(0,y) = 0 gir $C_4 = -C_3$.

$$F(x) = C_3 (e^{\mu x} - e^{-\mu x}) = 2C_3 \sinh(\mu x)$$

$$=> u_n(x,y) = A_n \sinh\left(\frac{n\pi x}{a}\right) \cos\left(\frac{n\pi y}{a}\right), \qquad (1), \qquad n = 1, 2, 3, \dots$$

(Av samme grunn som i oppgave 12.6.21 får vi ikke noen flere løsninger av å inkludere negative n, mens n=0 bare gir u=0).

Med k = 0:

$$G(y) = C_5 y + C_6$$

Initialbetingelsene $u_y(x,0) = u_y(x,a) = 0$ gir begge $C_5 = 0$, slik at $G(y) = C_6$ er en gyldig løsning. Da blir F(x):

$$F(x) = C_7 x + C_8$$

Initialbetingelsen u(0,y) = 0 gir $C_8 = 0$. Dermed er en gyldig løsning

$$u(x,y) = F(x)G(y) = A_0x,$$
 (2) $(A_0 = C_6C_7)$

Med $k = -\mu^2$ gir initialbetingelsene at u(x, y) = 0.

Den mest generelle løsningen blir dermed en sum av alle løsningene fra (1) pluss løsningen fra (2):

$$u(x,y) = A_0 x + \sum_{n=1}^{\infty} A_n \sinh\left(\frac{n\pi x}{a}\right) \cos\left(\frac{n\pi y}{a}\right)$$

Bruker siste initialbetingelsen u(a, y) = f(y) for å bestemme konstantene:

$$f(y) = A_0 a + \sum_{n=1}^{\infty} A_n \sinh(n\pi) \cos\left(\frac{n\pi y}{a}\right)$$

$$A_0 a = \frac{1}{a} \int_0^a f(y) \, dy$$
$$A_n \sinh(n\pi) = \frac{2}{a} \int_0^a f(y) \cos\left(\frac{n\pi y}{a}\right) \, dy$$

Setter dette inn i uttrykket for u(x, y):

$$u(x,y) = \left[\frac{1}{24^2} \int_0^{24} f(y) \, \mathrm{d}y\right] x + \sum_{n=1}^{\infty} \left[\frac{1}{12 \sinh(n\pi)} \int_0^{24} f(y) \cos\left(\frac{n\pi y}{24}\right) \, \mathrm{d}y\right] \sinh\left(\frac{n\pi x}{24}\right) \cos\left(\frac{n\pi y}{24}\right)$$

Fra Kreyszig (10th), avsnitt 12.7

4

$$f(x) = e^{-|x|}$$

$$u(x,t) = \int_0^\infty \left[A(p)\cos(px) + B(p)\sin(px) \right] e^{-c^2p^2t} dp$$

$$\implies u(x,0) = \int_0^\infty \left[A(p)\cos(px) + B(p)\sin(px) \right] dp = f(x)$$

Vi ser dette er et Fourier-integral:

$$A(p) = \frac{1}{\pi} \int_{-\infty}^{\infty} e^{-|v|} \cos(pv) dv$$

$$= \frac{1}{\pi} \int_{-\infty}^{0} e^{v} \cos(pv) dv + \frac{1}{\pi} \int_{0}^{\infty} e^{-v} \cos(pv) dv$$

$$= \frac{1}{\pi} e^{v} \cos(pv) \Big|_{-\infty}^{0} + \frac{1}{\pi} \int_{-\infty}^{0} e^{v} \sin(pv) dv - \frac{1}{\pi} e^{-v} \cos(pv) \Big|_{0}^{\infty} - \frac{1}{\pi} \int_{0}^{\infty} e^{-v} \sin(pv) dv$$

$$= \frac{1}{\pi} + \frac{1}{\pi} + \frac{1}{\pi} e^{v} \sin(pv) p \Big|_{-\infty}^{0} - \frac{1}{\pi} \int_{-\infty}^{0} e^{v} \cos(pv) p^{2} dv + \frac{1}{\pi} e^{-v} \sin(pv) p \Big|_{0}^{\infty}$$

$$- \frac{1}{\pi} \int_{0}^{\infty} e^{-v} \cos(pv) p^{2} dv$$

$$= \frac{2}{\pi} - p^{2} A(p)$$

$$\implies A(p) = \frac{2}{\pi (1 + p^{2})}$$

$$B(p) = \frac{1}{\pi} \int_{-\infty}^{\infty} e^{-|v|} \sin(pv) dv = 0 \quad \text{siden integranden er odde}$$

$$\implies u(x, t) = \int_{0}^{\infty} \frac{2}{\pi (1 + p^{2})} \cos(px) e^{-c^{2} p^{2} t} dp$$

Alternativt via Fouriertransformasjon:

$$\hat{u}_t(w,t) = -c^2 w^2 \hat{u}(w,t) \implies \hat{u}(w,t) = C(w) e^{-c^2 w^2 t} \implies \hat{u}(w,t) = \hat{f}(w) e^{-c^2 w^2 t}$$
 siden $\hat{u}(w,0) = \hat{f}(w)$.

$$\implies u(x,t) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^{\infty} f(p) \frac{1}{\sqrt{2c^2t}} e^{-\frac{1}{4c^2t}(x-p)^2} dp$$